

Οι Επιχειρήσεις Κοινής Ωφελείας θα πρέπει να λειτουργούν με πλήρη «ιδιωτικοοικονομικά» κριτήρια, για να χρησιμοποιήσουμε τον όρο που είναι ευρέως γνωστός. Αυτό σημαίνει πως πρέπει να είναι κερδοφόρες, να έχουν έσοδα και έξοδα, να συμβαδίζουν απολύτως με τα διεθνή λογιστικά πρότυπα και να είναι υποχρεωτικά εισηγμένες στο Χρηματιστήριο. Μέτοχοι μειοψηφίας τους όμως θα πρέπει να είναι κυρίως οι μικροεπενδυτές-πολίτες του κράτους που δραστηριοποιούνται, οι οποίοι θα απολαμβάνουν τα όποια οφέλη Υπεραξίας δημιουργούνται από την ορθολογιστική, και διεθνώς ανταγωνιστική λειτουργία τους.

Η έννοια των Εταιρειών Κοινής Ωφέλειας

- Το ακρωνύμιο ΔΕΚΟ σημαίνει Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμοί (Νόμος 3429/2005) και χρησιμοποιείται για τις επιχειρήσεις και τους οργανισμούς που ανήκουν στο Ελληνικό κράτος ή ελέγχονται από αυτό.
- Ο Νόμος 3429/2005 ορίζει ως ΔΕΚΟ «κάθε ανώνυμη εταιρεία, στην οποία το ελληνικό δημόσιο δύναται να ασκεί άμεσα ή έμμεσα αποφασιστική επιρροή, λόγω της συμμετοχής του στο μετοχικό της κεφάλαιο ή της χρηματοοικονομικής συμμετοχής του ή των κανόνων που τη διέπουν».

Το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας τους στην Ελλάδα

- Το λευκό βιβλίο υπογραμμίζει τη σημασία των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας ως πυλώνα του ευρωπαϊκού κοινωνικού μοντέλου και την ανάγκη παροχής ποιοτικών και προσιτών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας σε όλους τους πολίτες και τις επιχειρήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στην Ένωση, οι υπηρεσίες κοινής ωφέλειας εξακολουθούν να διαδραματίζουν ουσιαστικό ρόλο στη διασφάλιση κοινωνικής και εδαφικής συνοχής καθώς και την ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής οικονομίας.
- Η συνθήκη ΕΚ παρέχει στην Κοινότητα μια σειρά μέσων για να διασφαλίσει ότι οι χρήστες έχουν πρόσβαση σε ποιοτικές και προσιτές υπηρεσίες κοινής ωφέλειας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Επιτροπή θεωρεί λοιπόν ότι οι εξουσίες τις οποίες διαθέτει είναι κατάλληλες και επαρκείς για να επιτρέψουν τη διατήρηση και την ανάπτυξη αποτελεσματικών υπηρεσιών σε όλη την Ένωση. Ωστόσο, εναπόκειται πρωτίστως στις αρμόδιες εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές να καθορίζουν, να οργανώνουν, να χρηματοδοτούν και να ελέγχουν τις υπηρεσίες κοινής ωφέλειας.

Η χρηματιστηριακή πορεία των Εταιρειών Κοινής Ωφέλειας

- *Κύριο αντικείμενο διαπραγμάτευσης στην «ανεπίσημη» χρηματιστηριακή αγορά της Αθήνας, ήταν οι ομολογίες των Εθνικών Δανείων. Διαπραγματεύονταν όμως και μετοχές της Εθνικής Τράπεζας και της Εταιρίας της Εθνικής Ατμοπλοΐας της Ελλάδας. Μετά το 1873, άρχισαν να διαπραγματεύονται οι μετοχές της «Ανωνύμου Εταιρίας των Μεταλλουργείων του Λαυρίου», των ασφαλιστικών εταιρειών «Φοίνιξ» και «Άγκυρα» και της «Ανωνύμου Εταιρίας Αερίοφωτος Αθηνών». Στη συνέχεια, με την έξαρση της «μεταλλομανίας» και την ίδρυση πολλών μεταλλευτικών εταιριών, σημειώνονται διαπραγματεύσεις των μεταλλευτικών εταιριών «Ελληνική Μεταλλευτική Εταιρία», «Ο Λαυρεωτικός Όλυμπος», «Νικίας», «Ο Περικλής» και «Η Κάρυστος».*

Το πλαίσιο των εισηγμένων εταιρειών

- Οι δημόσιες επιχειρήσεις οργανώνονται, λειτουργούν και διοικούνται σύμφωνα με το νόμο αυτόν, τις διατάξεις που διέπουν τις ανώνυμες εταιρείες και τυχόν ειδικές διατάξεις που αφορούν καθεμία από αυτές, εφόσον δεν έρχονται σε αντίθεση με τις διατάξεις του νόμου αυτού.
- Όλες οι δημόσιες επιχειρήσεις υποχρεούνται να προσαρμόσουν το καταστατικό τους προς τις διατάξεις του νόμου αυτού, μέσα σε προθεσμία έξι μηνών από τη θέση του νόμου αυτού σε ισχύ.

Έλεγχος και εποπτεία των δημοσίων επιχειρήσεων

- Ο κρατικός έλεγχος και η οικονομική εποπτεία των δημοσίων επιχειρήσεων ασκείται από τη Διυπουργική Επιτροπή Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών, διενεργείται κατ' εντολή της από την Ειδική Γραμματεία Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών και αφορά στον έλεγχο εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 7 του παρόντος νόμου.
- Ο έλεγχος των δημοσίων επιχειρήσεων που προβλέπεται από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου δεν καταργεί ούτε υποκαθιστά φορολογικούς ή άλλους ελέγχους που διενεργούνται με βάση τις κείμενες διατάξεις ούτε την εποπτεία που ασκείται στις ανώνυμες εταιρείες από τη Διοίκηση.

Η περίπτωση της ΕΥΔΑΠ

- Η ΕΥΔΑΠ (Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης της Πρωτεύουσας) είναι η Εταιρεία η οποία έχει ως έργο την ύδρευση και την αποχέτευση της Αθήνας καθώς και της ευρύτερης περιοχής της Αττικής. Δημιουργήθηκε το 1980 όταν συγχωνεύθηκαν η Ε.Ε.Υ. (Ελληνική Εταιρεία Υδάτων) και ο Ο.Α.Π. (Οργανισμός Αποχέτευσης Πρωτεύουσας) που προϋπήρχαν και λειτουργούσαν χωριστά. Η ΕΥΔΑΠ έχει εισαχθεί στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών (ΧΑΑ) από το 1999 και είναι πλέον μια Ανώνυμη Εταιρεία.

Η Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης -ΕΥΑΘ

- Η Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης ΕΥΑΘ ΑΕ είναι υπεύθυνη για την υδροδότηση της ευρύτερης περιοχής της Θεσσαλονίκης, καθώς και για την παροχή υπηρεσιών αποχέτευσης. Ιδρύθηκε μετά την συγχώνευση το 1998 του Ο.Υ.Θ. Οργανισμού Ύδρευσης Θεσσαλονίκης και του Ο.Α.Θ. Οργανισμού Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης, με διάρκεια 99 ετών. Το 1998 και ο ΟΑΘ και ο ΟΥΘ μετατράπηκαν από ΝΠΔΔ σε ΑΕ με τον Ν.2651/1998 - ΦΕΚ Α' 248/2.11.1998. Το μετοχικό κεφάλαιο καλύφθηκε εξ ολοκλήρου από το Ελληνικό Δημόσιο το οποίο μπορεί να διαθέσει σε επενδυτές ποσοστό έως και 49% του εκάστοτε συνολικού κεφαλαίου της εταιρείας.

Αριθμοδείκτες ρευστότητας

- Χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό τόσο της βραχυχρόνιας οικονομικής θέσης της επιχείρησης όσο και της ικανότητάς της να ανταποκριθεί στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της.

Αριθμοδείκτες δραστηριότητας

- Χρησιμοποιούνται προκειμένου να μετρηθεί ο βαθμός αποτελεσματικότητας μιας επιχειρήσεως στη χρησιμοποίηση των περιουσιακών στοιχείων, κατά πόσο δηλαδή γίνεται ή όχι χρησιμοποίηση αυτών.

Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας

- Με αυτούς μετράται η αποδοτικότητα μιας επιχειρήσεως, η δυναμικότητα των κερδών της και η ικανότητα της διοικήσεώς της. Οι αριθμοδείκτες αποδοτικότητας μετρούν τον βαθμό επιτυχίας ή αποτυχίας μιας επιχειρήσεως σε δεδομένη χρονική στιγμή.

Αριθμοδείκτες διαρθρώσεως κεφαλαίων και βιωσιμότητας

- Μέσω των συγκεκριμένων αριθμοδεικτών εκτιμάται η μακροχρόνια ικανότητα της επιχείρησης να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις της και ο βαθμός προστασίας που απολαμβάνουν οι πιστωτές της.

Αριθμοδείκτες επενδύσεων ή επενδυτικοί αριθμοδείκτες

- Οι αριθμοδείκτες αυτοί συσχετίζουν τον αριθμό των μετοχών μιας επιχειρήσεως και τη χρηματιστηριακή τους τιμή με τα κέρδη, τα μερίσματα και τα άλλα περιουσιακά στοιχεία της.